

Asamblaż i instalacja

Cele:

Uczeń:

- podaje nazwy dziedzin sztuki oraz wymienia przykładowe prace reprezentujące każdą z nich,
- wyjaśnia, czym są asamblaż i instalacja oraz skąd wywodzą się te formy twórczości,
- określa różnice pomiędzy asamblażem i instalacją,
- wskazuje na przykładowych reprodukcjach cechy asamblażu i instalacji,
- wyjaśnia znaczenie terminów: *junk art*, *environment*, *site specific works*, *wideoinstalacja*,
- planuje własne działania artystyczne skoncentrowane wokół zadanego tematu, a następnie realizuje autorski projekt,
- pogłębia wrażliwość plastyczną poprzez kontakt z reprodukcjami dzieł oraz wrażliwość estetyczną poprzez próby interpretacji obejrzanych prac,
- rozwija kreatywną postawę w różnorodnych działaniach twórczych,
- przejawia tolerancję wobec działań, opinii i zainteresowań innych osób.

Metody:

- metoda aktywizująca: graffiti,
- rozmowa kierowana,
- rozmowa nauczająca (pogadanka),
- praca z materiałem ilustracyjnym,
- praca z tekstem,
- działania praktyczne z wykorzystaniem różnych technik plastycznych.

Formy pracy:

indywidualna, grupowa, zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

- podręcznik *Do dzieła!* 7 (s. 34–43),
- reprodukcje przykładowych asamblaży – w albumach lub do zaprezentowania za pomocą rzutnika multimedialnego bądź na tablicy interaktywnej,
- aparat fotograficzny.

Materiały plastyczne:

- przyniesione przez uczniów: dowolnie wybrany przedmiot oraz materiały do jego opakowania.

Lekcja I.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji.

2. Nauczyciel prosi uczniów o wymienienie poznanych dotąd form twórczości. Uczestnicy zajęć podają nazwy dziedzin sztuki. Następnie otrzymują od nauczyciela karty pracy „Nowe formy sztuki – asamblaż i instalacja” i wspólnie wykonują zadanie 1. W razie potrzeby prowadzący pomaga we właściwym przyporządkowaniu podanych prac do odpowiednich dziedzin sztuki. Po upływie czasu przeznaczanego na realizację ćwiczenia zbiera wszystkie karty pracy.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel poleca uczniom otworzyć podręczniki na s. 41 i przyjrzeć się zaprezentowanym w tym miejscu reprodukcjom. Informuje, że przedstawione prace są przykładami wykorzystania dwóch technik artystycznych z pogranicza różnych dziedzin sztuki: asamblażu oraz instalacji. Następnie wyjaśnia, na czym polegają te formy twórczości, i opowiada o ich genezie, odwołując się do tekstu ze s. 34 podręcznika.
2. Uczniowie czytają tekst „Asamblaż i jego odmiany” ze s. 35 podręcznika. Pracując w parach, tworzą notatkę dotyczącą najważniejszych cech asamblażu. Następnie poszczególne dwójki wymieniają się przygotowanymi informacjami i otwierają podręczniki na s. 38, na której znajduje się reprodukcja asamblażu Roberta Rauschenberga pt. *Skok*. Przyglądają się pracy i oceniają, czy wiadomości zapisane w notatce można wykorzystać w opisie tego dzieła. Jeżeli zauważą błędne lub nieścisłe informacje, dokonują stosownej korekty otrzymanego tekstu. Wyznaczone przez nauczyciela osoby odczytują zredagowane wersje notatek, a pozostali uczestnicy zajęć wypowiadają się na temat trafności zaprezentowanych wiadomości.
3. Nauczyciel informuje uczniów, że ich zadaniem będzie bardziej szczegółowa analiza asamblażu Roberta Rauschenberga. Inicjuje pracę metodą graffiti – dzieli klasę na sześć grup, a następnie przekazuje każdej z nich arkusz papieru z wybranym pytaniem lub poleceniem ze s. 39 podręcznika. Członkowie zespołów wspólnie ustalają rozwiązanie zadania i zapisują je w dolnej części arkusza. Następnie zaginają kartę tak, aby sformułowany przez nich tekst nie był widoczny, i przekazują ją kolejnej grupie. Jednocześnie otrzymują arkusz z innym zagadnieniem od sąsiedniej drużyny. Także na nim zapisują swoją propozycję rozwiązania, po czym zaginają papier w taki sam sposób, jak poprzednio. Proces ten trwa do momentu, w którym wszystkie zespoły przygotowują swoje wypowiedzi dotyczące sześciu zagadnień.
4. Osoby chętne rozprostowują arkusze i odczytują zgromadzone na nich informacje. Uczniowie wypowiadają się na temat trafności przygotowanych tekstów.

Faza podsumowująca

1. Nauczyciel podsumowuje pracę uczniów i porządkuje informacje na temat tego, czym jest asamblaż. W trakcie swojej wypowiedzi prezentuje inne przykłady asamblaży – z podręcznika i z dodatkowych źródeł.
2. Zadanie domowe:
Wykonaj ćwiczenie 2. ze s. 36 podręcznika. Przynies gotową pracę na następną lekcję.

Lekcja 2.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji.
2. Na polecenie nauczyciela uczniowie prezentują wykonane w domu asamblaże na klasowej wystawie i zapoznają się z pracami swoich koleżanek i kolegów. Następnie każdy uczestnik zajęć zadaje jedno pytanie dotyczące wybranego asamblażu, a autor pracy udziela na nie odpowiedzi.

Faza realizacyjna

1. Na podstawie tekstu ze s. 36 podręcznika prowadzący krótko wyjaśnia uczniom, czym charakteryzuje się forma instalacji artystycznej – jakie są jej rodzaje i co odróżnia ją od asamblażu. Uczestnicy zajęć oglądają reprodukcje zamieszczone w podręczniku na s. 34, 36 i 37. Następnie określają, jakie techniki i materiały wykorzystano do wykonania zaprezentowanych prac, i uzasadniają swoje wypowiedzi, odwołując się do użytych na lekcji informacji.
2. Klasa zostaje podzielona na kilkusobowe grupy. Członkowie zespołów zapoznają się z poleceniem z ćwiczenia 3. ze s. 36 podręcznika. Następnie ustalają, z jakich obiektów dostępnych w sali szkolnej wykonają instalację, i gromadzą potrzebne przedmioty – mogą to być książki, materiały plastyczne lub większe elementy wyposażenia, np. krzesła.
3. Uczniowie w grupach realizują swoje pomysły na instalację. Nauczyciel czuwa nad przebiegiem prac: udziela niezbędnych wskazówek, pomaga w wykonywaniu trudniejszych czynności technicznych, w razie potrzeby wskazuje elementy dzieł, które należałoby jeszcze poprawić.
4. Po zakończonej pracy poszczególne grupy kolejno prezentują przygotowane instalacje. Uczniowie mogą nadać tytuły swoim realizacjom lub zredagować krótkie wyjaśnienie na temat tego, co one przedstawiają i do jakich zjawisk z życia codziennego się odnoszą. Nauczyciel tworzy fotograficzną dokumentację, w której znajdują się zdjęcia ukazujące wszystkie dzieła, lub zleca to zadanie osobom chętnym.

Faza podsumowująca

1. Prowadzący ocenia każdą z realizacji, biorąc pod uwagę zaangażowanie grup, oryginalność prac i efekt, jaki udało się osiągnąć twórcom. Po omówieniu wszystkich prac uczniowie demontują instalacje i porządkują przestrzeń klasy.
2. Zadanie domowe:
Zapoznaj się z poleceniem zawartym w ćwiczeniu 1. ze s. 36 podręcznika. Zastanów się, jaki przedmiot przekształcisz w obiekt artystyczny i czym go opakujesz. Przynies niezbędne materiały na następną lekcję.

Lekcja 3.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji.
2. Nauczyciel ponownie rozdaje karty pracy „Nowe formy sztuki – asamblaż i instalacja” i poleca uczniom wykonać zadanie 2. Wybrane osoby wskazują zdania dotyczące asamblażu i instalacji.

Faza realizacyjna

1. Uczestnicy zajęć rozpoczynają prace nad wykonaniem ćwiczenia 1. ze s. 36 podręcznika – przetwarzają wybrany przedmiot w obiekt artystyczny. Mogą wymieniać się narzędziami i materiałami lub dzielić się nimi, jeżeli niektóre osoby zgromadziły niedostateczną liczbę elementów potrzebnych do realizacji swojego projektu.
2. Prowadzący czuwa nad przebiegiem działań kreatywnych – podchodzi do uczniów, indywidualnie omawia pomysły na asamblaże lub instalacje i udziela niezbędnych wskazówek.
3. Uczniowie eksponują gotowe realizacje we wskazanym przez nauczyciela miejscu. Każda osoba dokonuje krótkiej prezentacji asamblażu lub instalacji swojego autorstwa – podaje tytuł pracy, informuje, co i dlaczego zostało opakowane oraz jakie materiały wykorzystano do tego celu. Osoby chętne analizują wybrane prace: przedstawiają propozycje interpretacji oraz wypowiadają się na temat własnego odbioru tych obiektów.

Faza podsumowująca

1. Nauczyciel sporządza fotograficzną dokumentację klasowej wystawy. Po omówieniu i utrwaleniu wszystkich prac uczniowie demontują instalacje lub zabierają wykonane przez siebie obiekty do domu.
2. Zadanie domowe:
Wykonaj zadanie 3. z karty pracy.

